

PRENUMERATA MIESIĘCZNA:

Za 1 wyd. „Poranna” lub „Wiecz.” 105 M
Z dostawą w miesiącu
lub przesyłką poczt. 115 M
Za 2 wyd. „Poranna” i „Wiecz.” 210 M
Z dwurazową dostawą
w miesiącu lub przesyłką
pocztową. 230 M

NALEŻYTOŚĆ POCZTOWĄ O PŁACENIU PRZEDŁOŻENIEM

CENA NUMERU POJEDYNCZEGO

5 Mk.

GAZETA

PORANNA

wychodzi codziennie o godzinie 6 rano i o godz. 1 popoł. („Gazeta Wieczorna“)

P. T. Interesentów uprasza się o zgłaszanie w sprawach redakcyjnych wyłącznie między godz. 6 a 7 wieczorem w biurze Redakcyi przy ul. Sokolej 15. Rękopisów nie zwraca się. — Biura Administracyi otwarte codziennie od godziny 6-tej rano do godz. 7-mej wieczór. — Telefon redakcyjny nr. 15

Nr. 5640.

Lwów, środa 19 stycznia 1921

Rok XII

Stanowczy zwrot ku lepszemu w zdrowiu Naczelnika. Narady premiera z leaderami stronnictw.

Stanowczy zwrot w zdrowiu Naczelnika ku lepszemu.

Warszawa, 18. stycznia.
(Telef.) (m). W ciągu dnia dzisiejszego zaczął w zdrowiu Naczelnika Państwa stanowczy

zwrot ku lepszemu. Spodziewać się należy w najbliższym czasie zupełnego powrotu do zdrowia Naczelnika.

PROGRAM PRZYJĘCIA NACZELNIKA W PARYŻU.

Warszawa, 18. stycznia.
(Telef.) (m). Według wiadomości, otrzymanych tu z Paryża, program przyjęcia marszałka Pił-

sudskiego w Paryżu obejmujące między innymi przyjęcie uroczyste Naczelnika Państwa w ratuszu, który z tego powodu będzie wspornie udekorowany.

Narady Witosza z leaderami stronnictw trwały cały dzień.

Warszawa, 18. stycznia.
(Telef.) (m). Zapowiedziana konferencja premiera Witosza z leaderami klubów odbywała się w ciągu całego dnia poniedziałkowego. W obradach tych oprócz premiera brał udział ministrów Nowodworski, Przymowski, Poniatowski, Rataj, Stesłowicz i Skulski. Z ramienia stronnictw zjawili się pp. Kiernik i Osiecki (Piast), Daszyński, Moraczewski i Barlicki (P. P. S.), Głabiński i

Grabski (Z. L. N.), Trzciniński (N. Z. L.), Rosset i Tomaszewski (związek mieszczański), Matakiewicz i Kotula (grupa katolicko-narodowa), Czerniewski (chrz. demokracja), Wrześniowski (Wyzwolenie). Posiedzenie zagał premier Witosz przedłożył zebranyemu obszerne i szeroko umotywowane expose, omawiając w nim szczegółowo wszelkie przejawy naszego wewnętrznego i zewnętrznego życia państwowego.

PRASA O PRZESILENIU I NARADACH.

Warszawa, 18. stycznia.
(Telef.) (m). Prasa tutejsza, omawiając przesilenie gabinetowe i konferencje, toczące się w pałacu namiestnikowskim, stwierdza, że P. S. L. (Piast) i Z. L. N. muszą tworzyć i będą tworzyły ośrodek przyszłej większości, około którego to ośrodek będą się grupowały te stronnictwa, którym interes państwa, albo interesy partyjne kazały w danej chwili popierać rząd. Tym rządem musi być gabinet z Wincentym Witoszem na czele. Nie będzie to pochlebstwem, jeżeli się stwierdzi, że p. Witosz jest w obecnej chwili jedynym politykiem polskim, który, mając zaufanie sejmku i kraju, potrafi w tej chwili kierować nawiązaniem państwa, teraz i w nadchodzących miesiącach. W tym gabinecie pp. Witosza mogą się zmieniać ministrowie, on sam jednakże oraz pp. Skulski i Steczkowski muszą pozostać, dwaj pierwsi dlatego, że są przedstawicielami stronnictw, mających teraz odwagę popierania rządu, trzeci zaś dlatego, ponieważ gospodarka skarbową wymaga ciągłości rządu i jednej i tej samej ręki.

N. P. R. NIE POWZIĘŁA UCHWAŁY.

Warszawa, 18. stycznia.
(Telef.) (m). W ciągu dnia wczorajszego i dzisiejszego toczyły się obrady rady naczelnej N. P. R. nad sytuacją polityczną. W dyskusji dużo czasu poświęcono wewnętrznym stosunkom partyjnym na tle ustąpienia ze stronnictwa pp. Breysskich. Do uchwały nie doszło. Jak słychać, uchwały te uzależnione są od rezultatu narad, odbywających się w pałacu namiestnikowskim.

Z. L. N. RADZI

Warszawa, 18. stycznia.
(Telef.) (m). Odbyły się tu narady rady naczelnej Z. L. N. Sprawozdanie z czynności klubu sejmowego przedłożył p. Głabiński, o sytuacji politycznej mówił p. St. Grabski, plan akcji politycznej na przyszłość przedstawił p. Marian Seyda, a referat z czynności organizacyjnej Z. L. N. p. Zaluska. W końcu na wniosek p. Grabskiego uchwalono dłuższą rezolucję w duchu N. D.

Gumy i szlauchy
automobilowe
GOODRICH

oryginałne amerykańskie,
do nabycia w większych
ilościach, transito

**GDAŃSK,
WIEDEŃ 6667
I TRYEST**

Generalny zastępca

przyjmuje interesentów we Lwowie,
Hotel George'a, dnia 18 i 19 b. m.
od 10—12 i od 2—5.

POSIEDZENIE SEJMOWE ODROTCZONE.

Warszawa, 17 stycznia.
(PAT.) Marszałek sejmu odroczył wyznaczone na 18 bm. posiedzenie sejmku na 20 bm. godz. 4 po południu, z tym samym porządkiem dziennym

POSTULATY KONSYSTORZA EWANGELICKI.

Warszawa, 18. stycznia.
(Telef.) (m). Konsystorz ewangelicki reformowany (katwiński) złożył do łaski marszałkowskiej memoriał, w którym stwierdza, że dzielenie wyznań na uprzywilejowane narusza zasadę równości, proklamowanej na wstępie do konstytucyj Rzpltej. Konsystorz domaga się wobec tego, aby art. 117 i 119 projektu konstytucyj skreślono, art. zaś 116 prerredagowano w taki sposób, by nie

N A D E S Z A N E

PROGRAM W BAGATELI, Rejtan 3

wielce urozmaicony z udziałem całego zespołu. — Zakończy znakomita farsa w 1 akcie p. t. „**MAMA JEST MADRA KOBĘTA**”.

było w nim wzmianki o wyznaniach uznanych i nieuznanych. Ponadto konsystorz ten założył protest przeciwko wnioskowi posłów niemieckich Nadera i Speckemanna, którzy domagali się podporządkowania wszystkich kościołów ewangelickich w Polsce kościołowi ewangelicko-augsburskiemu (luterańskiemu). Konsystorz ewangelicki reformowany powołuje się w swoim oświadczeniu na to, że od połowy XVI. w. kościół katolicki miał w Polsce odrębny ustrój.

KONFERENCJA Z REPREZENTANTAMI ZAW. ZWIĄZKÓW KOLEJOWYCH.

Warszawa, 18. stycznia.

(Telef.) (m.) W ministerstwie kolei toczą się konferencje przedstawicieli wszystkich dyrekcji kolejowych z reprezentantami czterech związków zawodowych. W czasie obrad poddano rewizji sprawę zaszerogowania pracowników na mocy nowej ustawy o uposażeniu. Obradowano nadto nad uposażeniem poszczególnych kategorii pra-

cowników kolejowych i nad usunięciem różnic stniejących w tym względzie pomiędzy poszczególnymi dzielnicami Polski, oraz pomiędzy poszczególnymi kategoriami pracowników kolejowych, przy czem doszło do porozumienia co do projektu zmiany zaszerogowania. Ostatecznie opracowany projekt będzie przedłożony Radzie ministrów do decyzji, po uzgodnieniu przez ministerstwo skarbu. Jest to jeden z napoważniejszych postulatów kolejarzy.

DR. STECZKOWSKI KONFEROWAŁ Z KUPIECCTWEM ŻYDOWSKIM.

Warszawa, 18. stycznia.

(Telef.) (m.) Minister skarbu dr. Steczkowski zaprosił do siebie przedstawicieli kupiectwa żydowskiego i odbył z nimi dłuższą konferencję, dotyczącą spraw ekonomicznych. Delegaci wręczyli ministrowi memoriał, wyłuszczający desiderata kupiectwa żydowskiego w Polsce.

W ciągu trzech dni gotowy będzie plan zwalczania drożyzny.

Warszawa, 18. stycznia.

(Telef.) (m.) Na skutek narad rządu, poświęconych walce z drożyzną, Rada ministrów poleciła ministrowi aprowizacji opracować w ciągu

trzech dni plan akcji, zmierzającej do zwalczania drożyzny. W związku z tem odbyła się narada szefów sekcji ministerstwa aprowizacji.

13 marca — dniem plebiscytu.

Warszawa, 18. stycznia.

(Telef.) (m.) Otrzymano tu z Paryża relację, powołującą się na opinie kół oficyalnych tamtejszych, podającą dzień 13. marca br. jako począ-

tek pierwszej części plebiscytu na Górnym Śląsku, a mianowicie głosowanie obecnych mieszkańców kraju.

OSZCZERCZA AKCYA NIEM. NIE USTAJE.

Warszawa, 18. stycznia.

(Telef.) (m.) Wszystkie partie polityczne Niemiec przesłały listy otwarte pod adresem komisji międzysojuszniczej i konferencji ambasadorów w Paryżu w sprawie rzekomych gwałtów na Górnym Śląsku. Adresy te biadają, że ludności cywilnej odebrano broń, wydając ją rzekomo na pastwę triumfującego bandytyzmu.

ZRABOWANE POLSCE MASZYNY W LIPSKU.

Warszawa, 18. stycznia.

(Telef.) (m.) Główny skład zrabowanych przez Niemców w Polsce maszyn znajduje się w Lipsku. Przygotowanych do wysłania do Polski

KONFERENCJA AMBASADORÓW INFORMUJE SIĘ.

Warszawa, 18. stycznia.

(Telef.) (m.) „Morn. Post.” donosi, że konferencja ambasadorów zwróciła się do komisji międzysojuszniczej o dostarczenie jej ścisłych informacji, czy nota niemiecka w sprawie bezpieczeństwa na G. Śląsku oparta jest na wiarygodnych danych.

OFICYALNE DEMENTI.

Warszawa, 17. stycznia.

(PAT.) W związku z notami rządu niemieckiego do rady ambasadorów i rządów wielkich mocarstw o rzekomej koncentracji wojsk polskich na pograniczu niemieckim, ministerstwo spraw zagranicznych stwierdza, że insynuacje te są zupełnie z prawdą niezgodne.

KS. ULICZKA GROZI.

Warszawa, 18. stycznia.

(Telef.) (m.) Z Rzymu telegrafują: Ks. Uliczka ogłosił w dziennikach, że o ile Górny Śląsk przypadnie Polsce, wówczas w kraju tym wybuchnie schizma religijna.

TURCYA STARA SIĘ NAWIĄZAĆ STOSUNKI Z ANGLIĄ.

Warszawa, 18. stycznia.

(Telef.) (m.) Z Londynu donoszą: Raszyd ba-

jest 87 dzwonów kościelnych i 100 motorów elektrycznych. W ciągu stycznia br. ma się ukazać dekret niemiecki, zmuszający obecnych posiadaczy wywiezionych z Polski maszyn do zwrotu prawnym ich właścicielom.

ZANIM PRZYBĘDZIE HAKING.

Warszawa, 18. stycznia.

(Telef.) (m.) Wraz z objęciem przez Hakinga jego czynności w Gdańsku wprowadzony będzie ostatecznie nowy ustrój. Pierwszą sprawą, która podlegnie rozpatrzeniu przez Hakinga będzie sprawa obrony miasta Gdańska. Stała komisja Ligi narodów do spraw wojskowych morskich i lądowych przedstawiła niedawno radzie Ligi narodów sprawozdanie w kwestyi obrony miasta Gdańska. Sprawozdanie to rada Ligi powierzyła Hakingowi do rozpatrzenia.

GDAŃSK NIEZADOWOLONY Z PATA.

Warszawa, 18. stycznia.

(Telef.) (m.) Gdańskie koła polityczne poczyniły w Warszawie krok w sprawie działalności P. A. T. Gdańczycy wyrażają niezadowolone, że P. A. T. w sprawozdaniach swoich z parlamentu gdańskiego podaje tylko przemówienia posłów socjalistycznych i niezawisłych a natomiast pomija milczeniem przemówienia posłów narodowo-niemieckich. Natomiast, że interwencja ta pozostała bez skutku, albowiem działalność P. A. T. w tym wypadku jest zupełnie słuszną. W interesie zbliżenia się Polski do Gdańska i odwrotnie leży, aby nie jatrzo obu narodów, a przemówienia posłów socjalistycznych niemieckich wcale do zgody nie pomagają.

Zaburzenia komunistyczne w Berlinie.**MANIFESTACJE KOMUNISTYCZNE.**

Nauen, 17. stycznia.

(PAT.) Dziś przyszło w Berlinie do zaburzeń z powodu demonstracji z okazji rocznicy śmierci Róży Luksemburg i Liebknechta.

10 OSÓB RANNYCH.

Nauen, 17. stycznia.

(PAT.) Podczas demonstracji komunistów w Berlinie przyszło do starcia z policją 10 osób cywilnych odniosło rany. Tłum usiłował wtargnąć do mieszkania kanclerza Eberta i do ministerstwa spraw zagranicznych i parlamentu.

Skład gabinetu Brianda.

Paryż, 17. stycznia.

(PAT.) O godz. 18 Briand oznajmił prezydentowi republiki Millerandowi, że ostateczny skład jego gabinetu jest następujący:

Prezydium i sprawy zagraniczne Briand.
Spraw edliwość Bonneval.
Sprawy wewnętrzne Marraud.
Sprawy wojskowe Barthou.
Marynarka Gursthan.
Skarb Doumergue.

Óswiata Gerard.

Rolnictwo Lafevre du Prey.

Handel Dron.

Praca Vincent.

Roboty publiczne Le Troqueur

Hygiena Leredu.

Kolonie Sarraut.

Dzielnice oswoobodzone Loucheur.

Po opuszczeniu pałacu Elizejskiego Briand mianowania podsekretarzy stanu.

Generalowie angielscy domagają się rewizji traktatu w Sevres. Przyznanie Tracyi Bułgarii.

Warszawa, 18. stycznia.

(Telef.) (m.) Dzienniki angielskie głaszają manifest, podpisany przez rozmaitych generalów i senatorów angielskich, domagający się rewizji traktatu w Sevres w tym duchu, aby Trację odebrano Grecji, a przyznaną Bułgarii.

szą przybył do Londynu. Otrzymał on od rządu tureckiego nieoficyalną misję nawiązania stosunków dyplomatycznych z Anglią.

DZIA.

NASZE HIEROGLIFY.

By treści naszych godzi
Nie poznał byle jaki,
Na ściennym kalendary
Piszemy różne znaki...

Kochany ten raptularz
O treści tak niejasnej,
Gdzie chwila zła czy dobra
Na swój hieroglif własny.

Co znaczą owe znaki
Nikt z ludzi nie odczyta,
Lecz dla nas w grze tej drzaz
Moc wspomnień nie spożyta.

Pamiętasz wzlot ekstazy,
Gdy szczęście było ze mną?
Powiada o tem gwiazda
Lecząca w przepaść ciemną.

Pamiętasz moment zdrady,
Gdy wszystko w nas pakało?
Powiada o tem serce
Przeszyte ostrą sirzają.

Pamiętasz noc rozstania,
Gdy włosy rwał w bezsilie?
Powiada o tem krzyżak
Drewniany na mogile.

A chociaż łos okrutny
Ślad wszelki po nas zwięd,
Życ będą w hieroglifach
Miłości naszej dzieje.

Nemo.

Z sali odczytowej.

Wieczór ku czci
Jana Kasprowicza.

Lwów, 18 stycznia.

Związek literatów zainaugurował niedawno szereg swych wieczorów literackich tak świetnie, że jednym z nich poświęcił pamięć genialnego Irlandczyka, Oskara Wilde'a. Wieczór ten, gromadząc jak wiadomo elitę umysłową, dwukrotnie w salach Kasyna i Koła lit. art. zdobył jej szczerą pochwałę i uznanie. Po raz drugi wystąpił wozbrai Związek literatów wspólnie z Kasynem i Kołem lit. art., po

IDA WIENIEWSKA.

Piewca otchłani i turni.

Odczyt wygłoszony na wieczorze ku czci Kasprowicza w Kasynie i Kołach lit. art. dnia 17. bm.

Lwów, 18. stycznia.

Gdy przyzasał dzień ubiegłego stulecia, poczęła dusza ludzka drzeć, nby owa oska, związana legenda z męką Chrystusową. Nie pierwszy raz zresztą drżała na przełomie wieków. Pierwszy straszliwy dreszcz zwątpienia i czekania nawiedził ją wszakże za dni cesarowego szaleństwa, gdy padły w gruz wszystkie wiary, a mądrość Aleksandryjska nie mogła dźwignąć ducha po ich stracie. Wówczas, gdy patrycyuszom rzymskim, stojącym na najwyższym cyplu helleńskiej kultury i chorym już na życie, zwidywał się w chwili, w której mieli się rzucić na miecz, własny niepokój w postaci wynędzniałego niewolnika witający ich na drugim brzegu.

I drżała dusza, na progu drugiego tysiąclecia, nasłuchując trwożnie, żal nie ozwie się głos surmy, zwolującej na ostateczny rozrachunek. I drżała w obłędnej dewocji siedemnastowiecznej i sławiła się sfinksową zagadką istnienia, gdy zmarł cyniczny uśmiech racjonalizmu. I oto po dziesiątkach lat pytanie wróciło — w formie tem ostrzejszej, że bardziej intelektualzowanej.

Narastał bowiem i rozwijał się niezmużenie

święcąc wieczer swój geniuszowi rodzinnemu. I d d złożony, jednemu z największych potentatów ducha polskiego, Temu, który jest jako Chimborazzo wśród szczytów poezji, Janowi Kasprowiczowi; ten hołd pozwolił nam przeżyć naprawdę górną chwilę, o którą we Lwowie niestety obecnie tak trudno. Wysoki poziom umysłowy tego wieczoru, jego podniosła atmosfera, piętno szlachetne a pełne artystycznych wal rów wywołały wprost entuzjazm — o co również jak wiemy, we Lwowie jest bardzo trudno. Wprowadzenie zaś w ten nastrój przepelnionej sali, to zasługa przede wszystkim prelegentki Idy Wieniewskiej. Jej odczyt o Kasprowiczu (który podajemy równocześnie w feletonie), to małe arcydzieło, ujmujące całokształt twórczości poety, pełne głębokich, świetnych błysków spostrzeżeń, owoc pracy poważnej

i rozumnej. Bogactwo stylu i wytworność cechująca każdy utwór Wieniewskiej, wystąpiły i tu również w całej pełni. Poezje Kasprowicza poczęły potem dźwięczeć hartycznym tonem w interpretacji Hałacińskiej i Kozłowskiej. Młoda artystka zajmowała przedewszystkiem wyborem arcytrudnej „Salome“, którą mówiła chwilami porywająco.

Kozłowski — artysta naprawdę z Bożej łaski, znajdował przedziwne tony, którymi oddawał czar poezji Kasprowiczowskiej. Wieczór zagał Michał R. Me krótkim a serdecznym przemówieniem, w którym wyrażał między innymi zadość, iż Kasprowicz zostaje między nami, następnie odczytał list, który nadeszło Ministerstwo dla sztuki i kultury w dniu hołdu dla wielkiego poety.

M. S.

Nowa powieść „Gazety Porannej“.

Lwów, 18. stycznia.

W dniach najbliższych rozpoczynamy w naszym odcinku feletonowym

druk niezwykle zajmującej i sensacyjnej powieści pod tytułem „Syn nocy“.

„Gazeta Poranna“ pragnąc Czytelnikom swoim dać możliwość utrzymywania stałego kontaktu z literackim ruchem zagranicznym, od szeregu lat poza drukowaniem oryginalnych powieści polskich, wychodzących z pod pióra naszych najznakomitszych powieściopisarzy i feletonistów, zapieszczała również stale

najcenniejsze utwory beletrystyki obcej,

święcące tryumf w literaturze zagranicznej ostatniej doby. I tak na łamach naszego pisma jawiły się kolejno nazwiska autorów tej miary co Klauzdyusz Farrere, Oktawiusz Mirbeau, Paweł Bourget, Henryk Barbusse, Robert Hichens, czy egzotyczny w eszcz dalekiego Wschodu Rabindranath Tagore, czy współcześni królowie sensacji Gaston Leroux i Maurycy Leblanc i wielu innych

mistrzów pióra.

W chwili obecnej zrywamy do pewnego stopnia z dotychczasową tradycją o tyle, iż sięgnawszy do beletrystyki francuskiej nie pokusiliśmy się tym razem o żadną t. zw. „firmę“, głośną i tem samem już rzecz można, jakby międzynarodową, lecz o rzecz nadzwyczajnie interesującą i ze wszech miar poznania godną, mimo że nie jest ona owocem pracy żadnej renomowanej sławy literackiej.

„Syn nocy“, to dzieło spółki autorskiej;

wiadomo, że zbiorowa praca nad jednym utworem dwu autorów, rzecz należąca w literaturze polskiej do unikatów, jest zjawiskiem bardzo częstym tak w beletrystyce jak w teatrze francuskim, dość wymienić takie spółki jak Paweł i Wiktor Marguerite, bracia Goncourt, Flers i Caillavet, bracia Rosny, Maillac, Halevy, Veber i Gorse, itd. Autorami „Syna nocy“ są panowie Jules de Gastyne i Gerard Bourgeois.

Nazwiska u nas do tej pory nieznanne, zyskujące jednak coraz większy kredyt na rynku literackim stoicy Francji.

Powieść, której druk rozpoczniemy w najbliższym czasie, należy do tak bardzo

modnego dziś w literaturze francuskiej rodzaju powieści kinematograficznej,

której charakterystyczną cechą jest niesłychana barwność i różnorodność rozgrywających się w błyskawicznym tempie wypadków. Wszystko jest tu ruchem i akcją. Co chwila dzieje się coś, co w najwyższym stopniu przykuwa uwagę czytelnika.

Akcja żywo przetrzuca się z miejsca na miejsce,

rozgrywając się kolejno to w Hiszpanii, to we Francji, to na przesirzeni bezkresnych wód oceanu, to znów wśród gorących piasków pustyni, dając pole do arcybogatych i malowniczych opisów przyrody.

Jak na ekranie kinowym przesuwają się oblatujące w przedziwne spłoty wydarzeń, w tragiczne konflikty i wypadki niby z tysiąca

śladomości, stając się motorem wiekuiście pracującej refleksji, owego perpetuum mobile schyłkowego człowieka, które poruszało ogromne lisyonowe koło Bytu, nie bacząc wcale, iż wpleciony w nie człowiek cierpiał. Przepaść między rzeczywistością a trawiącymi postulatami tęsknoty rozstępowała się coraz szerzej, nie ukazując wcale dna. Po spokojnem kramarskiem bytowaniu w klasnym widnokregu pozytywistycznej doktryny, która stępiała również wzrok wewnętrzny — nadszedł czas mocy ducha. Stało się bowiem duszy zbiorowej, iż „zbudził się polski, co śpi na dnie, gdy się niebo chmurzy, a na cisze długimi wywija ramiony.“

Zbudziło się poczucie tragedii istnienia. „Radosna, rozanielona dusza — wołano — to dziwoląg, to koło kwadratowe, to bic z piasku. Dusza jest ponura, groźna, bo jest bolem namiętności i szalem rozmachów, bo przeżywa ekstazy wrzających chuci i potworną trwożę wszechgłębą i bezeraniczny ból istnienia.“

Po raz wtóry zyskał świat na głębi, a droga duszy wiodła nad przepaścią. Zaś na tę przepaść rady nie było. Nie mogło jej zasypać ani bierność, tolstojowskie niesprzeciwianie się złemu, ani a etzscheańska, nadczłowiecza „wola mocy“. Ani Wschód, ani Zachód nie miał na nią remedium.

A przeto czarne skrzydła pesymizmu rozpięły się nad światem, przesłaniając słońce.

Anima lachrymans. Jana Kasprowicza wstąpiła wprędce na drogę Goigoty. Na tym wieku-

istym szlaku męki, wiodącym do krwawej tajemnicy, poprzez wszystką rozpacz istnienia, mającą aż „poza bytem“ kres, spodziewał się może rozplatania problemu. Płynęło to z najgłębszych jej pokładów, ze soków, ssanych z gleby kujawskiej. Jej ból kosmiczny, wzbierający, jak lawa, który wchłonął wprędce i zagarnął wszelką niedzę społeczną, krwawą cę chłopskiej zagony i zrodzone w celi wczesnej prometeicznej tęsknoty, który sycił się cierpieniem Giordana Bruna i krystalizował w gorzkich pytaniach Lucyferowych w poemacie „Chrystus“ — ten ból, krążący po błędnym kole straszliwej ekliptyki, po jakowejś „va mala“, której końca nie masz, karmił tułacza ta jedną pociechą, „że nie nim samym duch piekielny mota“.

A przeto dusza-lawnica, rozstawszy się z wiarą w światła moc, jęła schodzić w ciemności. Odrzucając w sedno cierpienia, sięgnąć! „Zginać, nie patrzeć na ten wielki ból!“ To znów krążyła nad przepaściami, nad skalnym torem urwisk, pnać się ku słońcu, by usłyszeć hymn na cześć wiekuiściego trwania. Lecz zamiast niego usłyszała „Miserere“ żalobnego orszaku, płynącego bez łodzi i wiosła po słonej fali łez.

A wąż świadomości wysyczał jej w tej samotni skalistej straszłą prawdę, „że wszystko: człowiek, zwierzę i kwiat podlega jednej śmierci.“

Tedy — napojona ta wiedzą — wstąpiła na wzgórze śmierci.

To był jej „descensus Averni“.

(C. d. n.)

NADESLANE.

USTAWĘ O OCHRONIE LOKATORÓW

w całości

wydała w jednym numerze jedynie

„GAZETA WIECZORNA”

z dn. 16-go stycznia.

Do nabycia w Administracji m. Sokoła 4. — Cena 5 M.

z jednej nocy smutne dzieje bohatera powieści, potomka arystokratycznej rodziny, wychowanego niezbadaną koleją losów przez tajemniczych synów pustyni; stawia on sobie za hasło życia pomstę krwawej krzywdy swego ojca, który padł ofiarą zbrodniczych, nieczestnych intryg zawięzanej w miłości demonicznej kobiety. Pełne grozy przeszkody, jakie Syn nocy spotyka na drodze do spełnienia swej misji, trzymają

od początku do końca uwagę czytelnika w najwyższym napięciu.

Powieść, pisana językiem żywym i barwnym, podajemy w tłumaczeniu p. Zofii Lewakowskiej, która znana już jest naszym czytelnikom ze swych dawniejszych znakomych przekładów: „Domu ludzi żyjących”, „Skradzionego serca” itd.

Z ruchu ukraińskiego

Lwów, 18. stycznia.

DNIĘPR OD KIJOWA DO CHERSONIA W RĘKACH POWSTAŃCÓW.

Według doniesień kijowskiego sztabu powstańczego z 10. bm., linia Dniepru od Kijowa do Chersonia zajęta została przez powstańców. Miasta: Czerkasy, Kremenczug i Werohodnie-prowsk, zajęte i bronione przez silne oddziały powstańcze.

Jedynym niedostatek środków technicznych oraz brak łączności między poszczególnymi powstańczymi oddziałami źle wpływają na uplanowaną akcję.

Po wprowadzeniu w zajętych przez powstańców miejscowościach ukraińskich pieniędzy, ludność puszcza w obieg przechowywane do tej pory złote i srebrne monety, w następstwie czego, ceny przedmiotów pierwszej potrzeby zostały się do cen przedwojennych, a na jarmarkach i w sklepach zauważyć można ożywiony ruch, jakiego nie było w ciągu dwóch ostatnich lat.

Bolszewików niepokoi zupełnie poważnie wzrost ruchu powstańczego, który grozi przewrotem sowieckiej władzy na Ukrainie. W celu obnażenia się z przyczynami tego ruchu wysłał Trocki na Ukrainę specjalną wojenną komisję. Bolszewicy przyznają sami, iż położenie jest krytyczne.

W Bachmaczu wpadło w ręce powstańców doniesienie naczelnika sztabu frontu zachodniego, w którym opisuje on krytyczne położenie bolszewików na Ukrainie, podkreśla, iż czerwone wojska, napadając na Ukrainę, łączą się z ludnością, stają się nieprzydatnymi do walki i demoralizują się.

Staje się coraz widoczniejsze, iż ruch powstańczy na Ukrainie przeciąga, rośnie i szerzy się, nie zwracając uwagi na cały szereg represji, skierowywanych przez bolszewików przeciwko powstańcom.

POWSTAŃCY POD KAMIENIEM.

„Ridnyj Kraj” donosi z Tarnopola: Czwarty już raz po odwróceniu ukraińskiej armii z pod Kamieńca zjawili się powstańcy. 7. stycznia niewiadomi powstańcy ostrzelali Kamieniec. Pałaca w mieście była więka.

STRAJKOWY RUCH.

Na Ukrainie ruch strajkowy rośnie z każdym dniem, obejmuje już cały basen doński, i do obecnej chwili strajkuje 40 proc. wszystkich robotników. Strajk szybko przerzuca się na zachód. W Czerniowoszczyźnie strajkuje do 18.000 robotników.

Ukraiński rząd ludowy wystąpił do wszystkich rejonów, objętych strajkiem chińskie karno ekspedycje.

HOŁUBOWICZ W WARSZAWIE.

„R. Kraj” podaje, iż rozesła się pogłoska, jakoby Hołubowicz miał opuścić Wiedeń i przybyć do Warszawy. Podróż jego ma mieć wielkie polityczne znaczenie.

BENESZ O UKRAINIE.

Czeski minister dla spraw zagranicznych dr. Benesz oświadczył, że zupełnie niema nadziei, by mogło nastąpić odnowienie „trwałej i nierozdzielnej” Rosji, gdyż leży się z możliwością jednolitego ustroju Rosji. Co się tyczy czesko-ukraińskiej sprawy, powiedział, że Czechi nie chcą zupełnie brać udziału w rozważaniach spraw ukraińskich.

Treść układu anglo-sowieckiego.

Warszawa, 18 stycznia.

(Telef.) (m) Treść układu handlowego angielsko-sowieckiego zawiera według „Manchester Guardian” następujące artykuły: Art. 1) Okrety rosyjskie będą dopuszczone do portów angielskich. Art. 2) Rząd sowieckich zamianuje konsulów swoich w Anglii i na dwór. Art. 7) przeka. że układ

może być wypowiedziany w 6-miesięcznym terminie. W art. 8 sowieci przyznają obywatelom i instytucjom prywatnym angielskim, które poniosły w Rosji straty wskutek wojny i rewolucji prawo odszkodowania. Art. 9 postanawia, że rząd angielski nie zarekwiruje złota, które z Moskwy wyszło do Anglii jako zapłata

MOŻLIWOŚĆ NAWIĄZANIA STOSUNKÓW ENTENTY Z SOWIETAMI.

Warszawa, 18. stycznia.

(Telef.) (m) „Temps” ogłasza artykuł, omawiający możliwość nawiązania stosunków handlowych między Sowietami a ententą. Stosunki te mogłyby mieć tylko wtedy miejsce, o ileby do osobnej umowy przystąpiły wszystkie państwa. Co do udziału Niemiec, rozstrzygną alianci, o ile Niemcy wypełnią wszystkie warunki traktatu.

Rozmaitości telegraficzne.

(Telef.) (m) Szef sztabu generalnego gen. por. Rozwadowski udał się jako przedstawiciel Wodza Naczelnego na uroczystości wojskowe do Turunja.

(Telef.) (m) Prof. Rybczyński — wiceministrem robót publ. Pewne koła rozpuszczały pogłoskę, jakoby na miejsce ustępującego wiceministra robót publicznych inż. Dudka, miał być powołany prof. Politechniki Rybczyński.

(Telef.) (m) Wycofanie wojsk polskich. Kresowa agencja prasowa komunikuje, że o godz. 12 w nocy 31 z. m. wojsko polskie wycofało się na całej przestrzeni między Uzda i Niedźwiedzicą, od dając bolszewikom 34 wioski i folwarków.

(PAT.) Wydziałka dziennikarska do Wielkopolski. Syndykat polskich dziennikarzy poznańskich organizuje w lutym br. ogólną polską wydziałkę dziennikarzy do Wielkopolski. Termin wydziałki ustalono na 23 lutego br.

(PAT.) Wynik konkursu artystycznego. Na konkurs artystyczny, ogłoszony przez biuro propagandy wewnętrznej na szkic plakatu mającego szerzyć zrozumienie wartości morza dla Polski, nadesłano 40 projektów. Przyznano nagrodę w kwocie 5000 mk. p. Henrykowi Uziębło za projekt przedstawiający g. dło Rzpltej na tle morza.

(Telef.) (m) Senat amer. za redukcją armii. Z Waszyngtonu donoszą: Senat amerykański oświadczył się za projektem zredukowania armii do 155.000 ludzi.

(Telef.) (m) Ameryka zwolniła 10 tys. urzędników. Komisja finansowa parlamentu amerykańskiego skreśliła w preliminarzu budżetu 2.000.000 dolarów z ogólnej sumy wydatków na płace urzędników. Z tego powodu o'łolo 10.000 urzędników zostanie w Ameryce zwolnionych ze służby.

NADESLANE.

KONKURENCYA SIĘ DZIWIJE
I OKRUTNIE ZŁA JEST O TO,
ŻE NAJWIĘCEJ OFIARUJE
ZA BRYLANTY, PERŁY, ZŁOTO
LWOWSKA FIRMA KATOLICKA
Nr. 6, AKADEMICKA.

KTO TO? POWIEM CI DO USZKA
FIRMA WŁADYSŁAWA BUSZKA.

8661

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych

Dr. MICHAŁ SALPETER

Sykstuska 17, ord. od 8-9 i 11-6. 8634

Dr. MAKSYMILIAN ROLLER

ordynuje w chorobach d iecięcych od godz. 2-4 tej ul. Kieparowska 4. 8651

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych ( )

Dr. HESCHELES

ord. od 10-12 i 3-5 pop., dla kobiet 2-3 Sykstuska 16. 8151

Zaprzeczam stanowczo jakoby w interesach zawartych przez Marcelego Krasuckiego miał jak udział lub jakkolwiek wiadomość o tych. Wymieniony jest niestety moim szwagrem lecz od kilkunastu lat zerwałem z nim wszelkie stosunki. Zupełnie mija się z prawdą, jakoby niejaki Mańko w czasie swego pobytu w Tłustem zamiarował u mnie. W końcu nadmieniam, iż Marcell Krasucki z Tłustego nie pochodzi i w Tłustem nie mieszka. 8640

Ozyasz Steckel
wiał. dobr w Tłustem.

NADESLANE.

APOLLO

Najwspanialsza sensacja sezonu!

TARZAN wśród małp --- 7 aktów.

Porządek codziennie o godzinia 3-ciej po południu. 8595

RESTAURACJA I POKOJE DO ŚNIADAŃ
PIOTRA TENNENBAUMA, Lwów, Gródecka 38

poleca bogato zaopatrzone BUFET w najprzedniejsze WĘDLINY, delikatesy, konserwy rybne itp. O każdej porze dnia ciepłe i zimne potrawy, jakoteż PIWO o normalnej temperaturze, wszelkie gatunki WÓDEK i LIKIERÓW oraz WINA najszlachetniejsze. 8593

DOBOROWA KUCHNIA POD WŁASNYM ZARZĄDEM. Codziennie KONCERT kapeli damskiej. — Lokal otwarty do 11-tej w nocy.

ZAKŁAD LEKARSKO-DENTYSTYCZNY
Dr. W. GROB i H. GROB
Lwów, Legionów 29 (daw. lej Karola Ludwika). 6024

Poświadczenie.

Poświadczam że w kuponach u firmy S. Poller w Przemyslu tutek „Faraon” znalazłem Bon Nr. 1, za który, po odesłaniu go do fabryki tutek i bibulek „Primus” we Lwowie, ul. Na Bałkach l. 11, otrzymałem oryginalną „Milionówkę” Nr. 0,210.719 całkiem bezpłatnie. D. SAND

Przemyski, ul. św. Jana 57.

Kino teatr „CH MERA” ul. Akademicka 8.
wyświetla od 18. do 20. stycznia 1921
dramat cyrkowy w 4 aktach p. t.

Indyjski Cyrk Janajjas

Nadto Komedia **Wesola dziewczyna**
Koncert kwartetu doborowego.

KRONIKA.

Wtorek, 18 stycznia o godz. 7 wieczór „Cyganeria warszawska”, 9-ty raz.

Środa, 19 stycznia o godz. 7 wieczór „Jaś i Małgosia”, opera (wznowienie).

Czwartek, 20 stycznia o godz. 7 wieczór „Jaś i Małgosia”, opera.

Polska - Armenia - Wschód

Autoreferat Jana Grzegorzewskiego z wykładu, miałego przezeń we lwowskiu Kole literac. dnia 30. grudnia 1920 r.

(Ciąg dalszy).

O wiele silniej zaznaczają się ekspansywność ekonomiczna Ormian w górze, a ich emigracyi w szczególności, bądź jako rękodzielników i fabrykantów, bądź jeszcze bardziej jako handlarzy i kupców, wreszcie jako finansistów. Jeśli robotnik lub przemysłowiec ormiański występuje w Europie tylko sporadycznie, lub gościem w koloniach własnych, gdzie go znajdują wyrobów przeważnie orientalnych, to na Wschodzie jest on nie tylko wszechstronnym twórcą produkcji miejscowej, ale też przedstawicielem inteligentnym wytwórczości Zachodu, szerząc ją w najdalszych zakątkach tegoż Wschodu. Począwszy od tragarza, przenoszącego na swych barkach wieloletniarowe paki, szafy, lub fortepiany, a pod którego słoniowemi stopami drży ziemia gdy stąpa; począwszy od skromnego szewca lub krawca, na ulicy miast wschodnich latającego pantofle lub okrycia nędzarzy, a skończywszy na wielkich fabrykantach kobierców perskich lub wykwinnych, subtelnych szalów bagdadzkich, kaszmirskich lub indyjskich, w wytwórczości i pracy wschodniej Ormianin zajmuje miejsce poczesne, a inteligencyą i uporem góruje nad innymi. Jako kupiec i finansista zdobywa stanowisko wyjątkowe, zarówno ekspansywnością terytoryjalną,

(b) Pożar szopy na Personówce. Wczoraj w południe wybuchł pożar na Personówce, w betoniarni, Mianowicie w szopie, gdzie się impregnuje kostki brukowe, ter wylał się z kotła i zapalił całą szopę. Przybyła straż pożarna pod komendą naczelnika Szpaczyńskiego, szopy już nie mogła uratować, jedynie pożar zlokalizowała.

(b) Złamania czaszki przy upadku z auta na ul. Marcina doznał wczoraj jakiś robotnik nieznanego nazwiska. W stanie nieprzytomnym odwieziono go do szpitala.

(b) Pięć dni służby kosztowało panią Maryę Pielecką, zam. przy ul. Jabłonowskich 36 mk. 3000. Przed 5-ciomą dniami przyjęła pani Pielecka służącą Katarzynę Czerwińską, lat 45, której wnet sprzykrzyła się służba, a na odchodnym zabrała na „pamiątkę” bieliznę wartości 3000 mk. Ponieważ takie bolszewickie postępowanie Czerwińskiej nie przypadło do gustu pani Pieleckiej, przeto ta dla wykorzenia jej tych nieprzyzwoitych manier, oddała ją w ręce policyi.

Odczyt p. Inżyniera Rychnowskiego z demonstracyami „O eteroidzie”, odbędzie się dnia 19 stycznia b. z. we środę o godzinie 6 wieczorem w gmachu Instytutu technologicznego przy ul. Bourlarda 5. Ze względu na małą ilość miejsc należy po bilety wstępu zgłaszać się w godzinach porannych w Kasie Instytutu na II piętrze do godz. 2 przed południem oraz godzinę przed rozpoczęciem wykładu. Ceny miejsc siedzących 35 Mk., stojących 10 Mk. 8532

jak rodzajem swych operacyi. Działalność jego sięga od krańców Atlantyku do krańców Oceanu Indyjskiego, od Londynu, Marsylii i Nowego Jorku do Kalkuty, Bengalu, Hong Kongu. Jeśli w Europie współzawodniczy z Anglikami, Holendrami, Niemcami lub Rosyaninem w wielkich operacyach finansowych, to na Wschodzie prześciga pomyślnością i wszechstarannością nie tylko żyda, który przed nim maleje, nawet tak wytresowany w Orientalezmie jak żyd hiszpański, ale nawet góruje nad greckim, indyjskim, arabskim i chińskim handlarzem. Począwszy od skromnych sarafów, mieniących pieniądze na ulicach miast tureckich lub perskich a skończywszy na milionerach-bankierach w Konstantynopolu, Smyrnie, w Kairo, Aleksandryi itd., ruch towarowy i pieniężny na Wschodzie nie da się pomyśleć bez silnego udziału Ormian, a bardzo często oni są tam przeważnymi regulatorami ruchu tego.

I dziwne, że żaden z trzech zaborców Armenii nie potrafił spożytkować ani jej stanowiska terytoryjalnego, ani zdolności i siły żywiołu ormiańskiego, jako czynnika ekonomicznego, a przeciwnie starali się oni osłabić, sparaliżować i wytepić jedno i drugie. Najbardziej w nowych czasach okazali się w tym kierunku passywnymi, nawet tolerancyjnymi Persowie, a najbardziej agresywnymi i okrutnymi Turcy i ich przyjaciele, choć często narzędzie — Kurdowie muzułmańscy, choć z pochodzenia Indoeuropejczy, krewniacy i sąsiedzi Armenii.

Wiek XIX. to wiek męczeństwa Ormian tureckich, które sięgało okropności niewymownych pod rządami Abdula-Hamida i odianu młodej Tur-

RAPPAPORT JOZEF dentysta
przyjmuje ul. Akademicka 10. 8436

Pan Salomon Wolkenberg ostrzega przed zakupieniem skradzionych mu 25 akcyi Polskiego Towarzystwa Handlowego w Krakowie, nr. 68476—68500, tudzież 25 akcyi P. T. H. nr. 68601—68625. 8637

Koncert Jozefa Sliwińskiego

pianisty, odbędzie się dnia 26 stycznia. Bilety w składzie nut Połonieckiego, ul. Tańskiej 1. 8668

KOMUNIKAT.

XVII. B. DEPARTAMENT MAGISTRATU.

We Lwowie, dnia 17. stycznia 1921.

Karty chlebowo-mączne.

P. T. Mężów zaufania zawiadamia się, że karty chlebowo-mączne na nowy okres 4-tygodniowy rozpoczynający się z dniem 19. b. m. będą przygotowane do podjęcia w dniu 18. b. m. w godzinach popołudniowych od 3 do 8 (ósmej) w Centralnem Biurze ul. Piekarska l. 11.

Jednocześnie przygotowane też będą karty na sól na rok 1921. Na pokrycie kosztów druku pobierać należy za karty chlebowo-mączne po 50 fenigów za sztukę, zaś za karty solne po 1 marce. Zarazem uprasza się P. T. Mężów zaufania, by przy składaniu należytości za karty wygotowywali kontrakty własnoręcznie podpisane wyłącznie na drukach wydawanych przez XVII. B. Departament Magistratu.

Przy poborze kart należy wykazać się potwierdzeniem złożenia należytości za poprzednie karty. 8669

P. MINISTER SPRAWIEDL. WYJAŚNIA.

Warszawa, 17 stycznia.

(PAT). Wydział prasowy prezydium Rady ministrów komunikuje: Wskutek pojawienia się w niektórych pismach notatki tej treści, że minister sprawiedliwości ułaskawił osoby skazane na śmierć przez lwowski sąd doraźny za morderstwo dokonane na osobie śp. Wernerowej, wyjaśnia się, co następuje: Prawo łaski przysługuje na zasadzie dekretu z 8. lutego 1919 poz. 200 Dz. U. Rz. P.

cyi. Moskiewski rząd carski nieco się spóźnił, bo podburzył Tatarów azerbejdżańskich z Baku do mordów Ormian, dopiero w r. 1905. Ale sułtan turecki dawniejsze prześladowania kurwawe podjął po wojnie 1877/78, pragnąc skończyć raz na zawsze z „kwestyą ormiańską”, jako niyb służącą pretekstem dla ciągłej interwencji cesarstwa. Po bezpłodnych wysiłkach, zw. Rady Narodowej ormiańskiej w Stambule — przywieziony do rozpaczy naród dotychczas spokojnie wycekujący spełnienia obietnic Europy, a przygotowany apostołstwem Chrymiana i komitetów rewolucyjnych — chwycił za broń. W Cyficyi, kierowniczo ruchu powstańczego objęło stronnictwo hinczakistowskie, w wielkiej Armenii zaś ruchem podburzała wielka partya rewolucyjna, Dasznakunjun (mająca swój organ prasowy pismo „Droshak” w Genewie). Cyficyjski ruch zbrojny wybuchł w r. 1895, a roku poprzedniego w Sasunie, w Wielkiej Armenii, na pograniczu kurdyjskiem. Na rozkaz z Jyldyzu pomaszerowała regularna armia turecka na pomoc Kurdom. I cały kraj padł ofiarą rzezi: liczba ofiar sięgnęła 300 tysięcy ludzi. Europa wzruszyła się dopiero wówczas, gdy w 1896 r. rewolucyjności ormiańscy zagrozili wyłączeniem w powietrze gmachu Banku Ottomańskiego w Konstantynopolu, gdzie były ulokowane kapitały europejskie. Interwencya wszakże dyplomatyczna nie na wiele się przydała. Ucisk trwał dalej i w 1903 r. wybuchł znów ruch zbrojny w tymże Sasunie i po nim nowa rzeź.

(C. d. n.)

NADESLANE

Dziś i w dni następne... POTĘGA SPOJRZENIA... dramat w 5 aktach (JETTATORE) z BRUNONEM DECARLI I VIOLETTĄ NA-PIERKOWSKĄ w głównych rolach.

Panu Naczelnikowi Państwa. Minister sprawiedliwości nie mógł tedy wykonać i nie wykonał prawa łaski. Gdy w danym czasie Pan Naczelnik Państwa przebywał poza Warszawą i gdy wobec tego merytoryczne załatwienie prośby o łaskę nie mogło nastąpić w ciągu trzech godzin, minister sprawiedliwości skorzystał z prawa, jakie mu służą w myśl zdania 2, ust. 2, paragr. 411 p. k. i wydał specjalne zarządzenia co do sposobu postępowania, wstrzymując zarazem tymczasowo wykonanie kary, aż do decyzji P. Naczelnika Państwa.

EKONOMISTA.

Kursa giełdy lwowskiej.

Lwów, 17 stycznia.

Waluta markowa.

Akcy bankowe za sztukę łącznie z kuponami bieżącymi.

Table with columns: Bank, Akcje, Kurs, etc. Lists various banks and their stock prices.

II. Akcje Towar. handlowych i przemysłowych.

Table listing various goods and industrial stocks with their respective prices.

Listy zastawne za sto marek (bez kuponu bieżącego)

Table listing promissory notes for 100 marks with various terms and prices.

Oblig. za 100 marek (bez kuponu bieżącego)

Table listing bonds and obligations for 100 marks.

V. Waluty.

Table listing various currencies and their exchange rates.

Table listing exchange rates for various currencies like Lei, Liry włoskie, etc.

VI. Dewizy.

Table listing exchange rates for various cities like Londyn, Paryż, Zurych, etc.

VII. Rata bankowa.

1 p. pa eskontowa P. N. 10 p. 100

Dom Bankowy Schütz i Chajos we Lwowie kupuje dolary, franki, ruble liry i t. p. 20/267

WIADOMOŚCI GIEŁDOWE.

Lwów, 17. stycznia.

Waluty zagraniczne znowu podrożały. Dolary 875, franki szwajcarskie 141.50, francuskie 55.50, funty 3390, marki niemieckie 13.50, korony austriackie 138, czeskie 11.65. Ruble zyskały 40 punktów i są poszukiwane. Z papierów lokacyjnych kupowano 4 i pół proc. Banku kraj. po 100. W akcyjach bankowych ruch ożywiony, akcje Banku hipotecznego awansowały stopniowo z 675 na 690, przemysłowego z 620 na 650, Ziemskiego Banku kredyt. z 725 na 750, a pod koniec giełdy spadły na 715.

W akcyjach przemysłowych ruch silny. Akcje Chodorowskie z 4300 awansowały na 4400, następnie stopniowo spadły na 4350. P. T. H. sprzedawano początkowo po 1650, później po 1600, następnie na 1625 i 1675, a pod koniec giełdy spadły na 1615.

Pezety z 2000 spadły na 1920. Polska Nafta notowała 3600. Fabryka kart 4500. Płacono Impex 850,825, 800.

Tendencja w walutach wybitnie wyżkowa, w akcyjach chwiejna, akcje bankowe silne, usposobienie ożywione.

KRAK. CEDUŁA GIEŁDOWA.

Kraków, 17 stycznia

Table listing exchange rates and prices for various goods in Kraków.

Akcy bankowe:

Table listing bank stocks and their prices, including Polski Bank Przem., Bank hipoteczny, etc.

Waluty i dewizy.

Table listing exchange rates for various currencies like Korony austriackie, Korony czesko-słowackie, etc.

KURSA GIEŁDY WARSZAWSKIEJ.

Warszawa, dnia 17 stycznia.

I. Papiery procentowe.

Obligacje:

Table listing interest-bearing securities and their prices.

II. Listy zastawne:

Table listing promissory notes and their prices.

Waluty:

Table listing exchange rates for various currencies like Ruble carskie, Ruble dumskie, etc.

GIEŁDA WARSZAWSKA

Warszawa, 18. stycznia.

(Telef.) (m.) Wczorajsza giełda warszawska cechowała tendencja słaba. Interesowano się przeważnie przemysłem cementowym. Akcje bankowe w małym ruchu przy tendencji słabszej. Ruble były poszukiwane przy wysokich kursach. Listy zastawne ziemskie i miejskie zyskały bardzo dużo na kursie przy braku materiału.

Giełda wiedeńska.

Wiedeń 17 stycznia.

(PAT.) Giełda z 17 stycznia. Renta niemiecka 96.—, Austr. renta koronowa 95.50, Austr. renta lutowa 96.50, Węgierska renta koronowa 250.—, Losy tureckie 3975.—, Priorytety kolei południowej 2310.—, Anglobank 1195.—, Bankverein 1239.—, Bodenkred.tanstalt 2900.—, Kred.tanstalt 1478.—, Bankdepozytowy 1052.—, Lan-

derbank 1810 —, Unionbank 995 —, Živnostenska Banka 365 —, Mercur 998 —, Bank obrotowy —, Kolej północna 23460 —, Kolej lwowsko-czerniowiecka 3700 —, Kolej południowa 3680 —, Austriackie koleje państwowe 5390 —, Alpiny 6135 —, Berg und Huetten 14475 —, Krupp 203 —, Poldihuetten 5060 —, Prager-Eisen 14000 —, Rima 4580 —, Skoda 3550 —, Apollo 8640 —, Fanto 37400 —, Gal. Karpaty 20610 —, Zieleniewski 6750 —, Gal. ia 30200 —, Schodnica —, Siersza 5000 —.

DEWIZY ZURYCHSKIE.

Zurych, 17 stycznia.

(PAT.) Początkowe kursa dewiz z 17 bm.: Berlin 9.70 — Praga 7.75 — Nowy Jork 641.50 — Austr. noty kor. stempł. 0.90 — Budapeszt 1.07 i pół — Bukareszt 1.50 — Wiedeń 1.45 — Medyolan 22 — Zagrzeb 4.20 — Warszawa 0.75.

Z TARGU LWOWSKIEGO.

Lwów, 18. stycznia.

(b) Wczoraj na targach lwowskich nastąpiło ożywienie, a to dzięki przeprowadanej kontroli cen, która w wielu wypadkach kończyła się na przymusowej wysprzedaży towaru, z czego na targach publiczność skwapliwie korzystała. Wypadków takich było jednak stosunkowo mało, a większość publiczności płaciła zwykłe paskarskie ce-

ny, które z chwilą zaprowadzenia kontroli, poszły znowu w górę.

Od wczoraj cena pieczywa pozakontyngentowego poszła znacznie w górę. Za chleb biały o wadze 1 kg. żądano 120 mk., za chleb ciemny o wadze 1 kg. 60 mk., za małą buleczkę, za którą dotychczas płacono 3 mk. wczoraj płacono już 5—6 mk., a za większą 20—24 mk. Przyczynę tego nagłego wzrostu cen pieczywa tłumaczy przekupnie brak em mąki.

Analogicznie ma się sprawa z mięsem. W sklepach, gdzie sprzedają mięso na taryfie, tworzą się już większe ogonki, zaś w tych sklepach, gdzie mięsa „niema“, tam płać za kilogram wieprzowiny 200 mk., za kg. słoniny 250 mk., za kg. sadła 280 mk., za kg. kiełbasy 180—240 mk.

Na Ryaku jarzyny też podrożały. Za małańką główkę kapusty płacono 15—20 mk., za większą do 35 mk., za główkę kielu do 35 mk., za główkę kalarepy do 25 mk., za korzonek chrzamu 5 mk., za kg. kapusty kiszonej 30 mk., za kg. cebuli 35 mk., za kg. jabłek od 50—80 mk., za kg. suszonych słówek 150 mk. Za kg. białej mąki żądano 120 mk., za kg. ryżu 100 mk., za kg. gryssiku pszennego 130 mk., za litr maki razowej żytniej 60 mk., za litr maki razowej pszennej 70 mk., za litr fasoli drobnej 30 mk., za litr fasoli grubszej 40 mk., za litr kaszy hreczanej 55 mk., za litr mamalgę 50 mk. Za małą wiązkę drzewa płacono 25 mk.

Katastrofa hydroplanowa.

Śmierć oficera i marynarza.

Gdańsk, 17. stycznia.

(PAT.) W Pucku wskutek zepsucia się motoru podczas lotu wpadł do morza hydroplan. Ze znajdujących się tam osób wyratowano wszystkie, prócz podpor. Gąsowskiego i starszego marynarza Ostrowskiego, którzy utonęli.

Warszawa, 17. stycznia.

(PAT.) Naczelne Dowództwo kom. nakłuje: Dnia 15. bm. zginął w Pucku w katastrofie hy-

droplanowej porucznik Jerzy Gąsowski, oficer łącznikowy przy misji wojskowej japońskiej. Zginął na posterunku, towarzysząc służbowo kapitanowi japońskiemu Yamawaki w podróży na Pomorze i wybrzeże morza północnego. Naczelne Dowództwo traci w nim dzielnego oficera, zasłużonego na froncie, szlachetnego współpracownika i w szczerym żalu składa tą drogą rodzinie jego wyrazy współczucia. Cześć jego pamięci.

Włamanie do Muzeum Czapskich.

Skradzono 6 cennych makat.

Kraków, 18. stycznia.

(PAT.) W nocy z soboty na niedzielę dokonano nieznany sprawca włamania do muzeum Czapskich przy ul. Wolskiej. Dostał się on do wnętrza przez szyby podwójnych drzwi od terasy ogrodowej, które rozbil, przyczem musiał odsunąć zasuwana żelazna kratę. Wtargnąwszy do wnętrza, zabrał 6 cennych makat, wartości 2 milionów marek, z których pięć jest pochodzenia polskiego, a jedną cennym perskim dziełem sztuki tekstylnej XV. wieku. Złoczyńca próbował dostać się jeszcze do następnej sali, pełnej kosz-

townych emalii, medalionów, porcelany i obrazów. Ieoz, nie posiadając odpowiednich narzędzi, nie zdołał rozbić mocnego zamku. Zarówna na tych drzwiach, jak i wszędzie, pozostawił sprawca mnóstwo śladów krwi i odcisków palców. Po południu makaty znalezione w budce podwórkowej, gdzie sprawca je ukrył.

Policja przy pomocy psa policyjnego zwróciła dochodzenia do mieszkania dozorczyńi tego budynku, niejakiej Gembarowskiej, która w rezultacie aresztowana.

Echa rabunkowego napadu przy ul. Łyczakowskiej.

Lizermanowa — „Królowa krup.” — Wizja lokalna. — Zeznania Lizermanowej. — Wynik dotychczasowego śledztwa tajemnicą.

Lwów, 18 stycznia.

(5) U wylotu ul. Łyczakowskiej, tuż naprzeciwko p. m. Bartosza Głowackiego wznosi się wysoka dwupiętrowa, z nowoczesnym komfortem wybudowana kamienica. Tu na I. p. w mieszkaniu składającym się z trzech pokoi i kuchni mieszkała 60-letnia Prima Lizermanowa, wdowa po kupcu, właścicielka także kamienicy, oraz kilku innych. Mąż jej, zmarły przed 2-ma blisko laty, był za czasów pokojowych

„królem krup.”

Wagonami całymi sprowadzał hreczkę, a krupiarze i krupiarzki masowo u niego towar ten zakupowali. Stąd też pochodził znaczny majątek Lizermanów, w czasie wojennym jeszcze powiększony. Nieraz za czasów austriackich, a także i obecnych zaglądali do nich urzędnicy walki z lichwą, starając się ukrócić chęć zysku „królów krupiarzkich”.

Pozostała po Lizermanie wdowa była głuchą. Bezdzielną ta kobieta mieszkała ze swoim bratanikiem, prawnikiem Mellerem, prowadzącym jej sklep. Do obsługi swej trzymała

dwie służące,

a to jedną katolicką Hanię Szaradowską, a drugą kucharkę żydowską Różię Dampfównę. Do obydwóch służących przychodzili też

dwaj narzeczni,

żołnierze z pobliskiego Jałowca, a narzeczonych tych często zmieniali. Obaj ci „dochodzący” byli też krytycznej soboty u swoich narzeczonych, opuścili jednak mieszkanie między godz. pół do 10, a 10-tą.

Fakt napadu rabunkowego, wedle przeprowadzonego dziś na miejscu dochodzenia, przedstawia się mniej więcej następująco: Napadnięta Lizermanowa przedstawiła

komisyi policyjno-sądowo-lekarskiej,

która przybyła na miejsce około godz. 11 przed poł. zupełnie przytomnie szczegóły zajścia. W skład komisji wchodził: z ramienia policji r. pol. Łukomski, z inspektorami Muffikiem, Kawinem, Riewlerem i kilku agentami oraz policyjantami. Z ramienia prokuratury pprok. Gurdler. Z ramienia sądu sędzia śledczy Witoszyński, oraz lekarz sądu wy. Niementowski. Na zapytanie r. Łukomskiego, prokuratora i sędziego śledczego

Lizermanowa zeznaje:

Około godz. 10 wróciła do domu od swego brata. Weszła do sypialni, usiadła na łóżku i zdołała zaledwie zdjąć jeden bucik, gdy przed nią stanęli bandyci, uzbrojeni w rewolwery, rzucił ją na łóżko i podczas gdy

jeden dusił ją za gardło, drugi obcasami deptał po ciele i po głowie.

Natychmiast dostała wybuchu krwi i chciała krzyknąć, leoz jeden z bandytów zakneblował jej usta, tak, że była bezsilną. Podczas gdy tak leżała prawie że nieprzytomna, jeden z nich przystąpił do szafy z bielizną, wyciągnął stamtąd biżuterję, a mianowicie: dwa pierścienie brylantowe, złoty zegarek i kołczyki, o których bandyta nie wiedział, że są tylko imitacją, a drugi znalazłszy wśród bielizny klucze

do kasy wertheimowskiej.

udał się do jadalni, w której stała kasa i po jej otwarciu zabrał z niej, jak Lizermanowa twierdzi, 15 tysięcy mk., a jak twierdzi przesłuchany bratanek Meller, 29 tys. mk., gdyż on sam miał tam w przechowaniu 10 tysięcy mk., o których ciotka nie wiedziała. W przekonaniu, że Lizermanowa już nie żyje, po dokonanym rabunku spokojnie opuścili mieszkanie. Skrwawiona Lizermanowa wstała następnie z łóżka.

Przyczołgała się aż do drzwi

które otworzyła, podsunęła się pod drzwi sąsiadnie i tam zapukała, wołając o pomoc. Z początku sąsiedzi dłuższy czas nie otwierali, później jednak zorientowawszy się zaczęli ją ratować, a równocześnie zawiadomili o całym wypadku bratanek jej Mellera, który bawił poza domem. Meller

zalarmował zarówno stację ratunkową, jak komisariat i dyrekcję policji.

Na miejsce wypadku przybył lekarz stacji ratunkowej, który udzielił ofierze bandyckiego napadu pierwszej pomocy, oraz inspekcyjny komisarz, który przeprowadził pierwsze dochodzenia. Przesłuchiwana kucharka Różia Dampf zeznała, że przed godz. 10 obydwa „dochodzący” kawalerowie opuścili ich mieszkanie, obie służące ułożyły się do snu, a jeszcze nie leżały porządnie w łóżku, kiedy przed nimi stanął jakiś

bandyta z wyolągniętym rewolwerek

i pod groza zastrzelenia nakazał im bezwzględnie milczenie. Zapytywał je także, gdzie leżą pieniądze, na co mu jednak odpowiedzi dać nie mogły.

R. pol. Łukomski, wspólnie z kapitanem pol. wojskowej Pałką, prowadzili niezmordowanie śledztwo od godz. 11 do godz. 5 pa pol. Nawigowali cały szereg naci, mających oddać bandytów w ich ręce.

Wynik śledztwa jednak, ze względu na jego ukończenie, trzymany jest w tajemnicy.

Z sądu wojskowego.

Lwów, 18 stycznia.

O ZBRODNIE 2-KROTNEJ DEZERCYI.

(b) Franciszek Wiszniewski, szer. 11 p. a. 1 stanął wczoraj przed trybunałem pod przewodnictwem mjr. dr. Orskiego, oskarżony o to, że dnia 21 października ub. r. wydalil się ze swego oddziału i przebywał w domu do dnia 5 listopada. Następnie uciekł Wiszniewski po raz drugi ze szpitala wojskowego w Stanisławowie.

Po przeprowadzonej rozprawie trybunał skazał go na 6 miesięcy więzienia. Oskarżał kpt. dr. Gronski, bronił kpt. dr. Jaskólski.

Wyясnienia i porady w sprawach ogłoszeń zupełnie bezpłatnie w Administracji, Lwów, Sokola 4

OGŁOSZENIA

ODDZIAŁ DLA OGŁOSZENI otwarty przez cały dzień do godz. 7 wieczorem bez przerwy.

POSADY I PRACE

Apteka w Przemyślu — Zasięcie, poszukuje magistra (94 8584) farmacyi rutynowanego.

Mundantki, piszącej biegle na „Underwood”, poszukuje zaraz adw. Dr. Kohl, Halicka 21. 8620

Inteligentna osoba poszukuje posady do zarządu domu znajdująca się na kuchni i gospodarstwie. Wiadomość: S. a. s. ka, Gliniańska 6, II p. 8638

Koncypięta młodszego poszukuje adwokat Dr. Adolf Wittlin we Lwowie. 8650

Odpowiednego zajęcia na skromnych warunkach poszukuje wdowa po urzędniku, oboznana wszechstronnie w handlu i gospodarstwie domowym, energiczna, pracowita i z najlepszymi referencjami. Zgłoszenia pod „Skromne wymagania” do Adm. „Gazety Wieczornej”, ul. Sokola 4. 8637

MIESZKANIA, LOKALE, SKLEPY

Poszukuję w pobliżu mego Zakładu fryzjerskiego 1 pokoju z kuchnią. Łaskawe zgłoszenia ul. Grodzieńska 49, Häusler. 8602

Poszukuję pokoju kawalerskiego, elegancko umeblowanego, blisko śródmieścia z osobnym wejściem. Łaskawe zgłoszenia pod „Lysa, marek” do Adm. 8653

Technik poszukuje pokoju kawalerskiego, ewentualnie zgłoszenia z podaniem warunków, skierować do Adm. „Gaz. Wiecz.”, pod „Technik”. 8635

Poszukuje się dwu umeblowanych pokoi, kuchnia, ewentualnie też jednego urządzonego pokoju z kuchnią za wynagrodzeniem w prowiantach. Wiadomość u adwokata Somersteina, ul. Hutniańska 24. 8632

KUPNO, SPRZEDAŻ, ZAMIANA

Kupię olwarczek o około 10—100 morgów, w suchej, zdrowej okolicy, wraz z kompletnym żywym i martwym inwentarzem, z nasiewami i zapasami. Bliżkość koła, dobry stan budynku mieszkalnego i zabudowań gospodarczych wymagane. Szczegółowe oferty, z dołączonym szacunkiem sytuacyjnym — przyjmują z grzecznością Biuro rady B. Ajdukiewicza, Lwów, ul. Listopada 1. 8620

Sprzedam skrzypce okazjnie. Sapichy 49, II. p. na lewo od 3 do 6. 8666

Kupię willę (1-piętrową) dla własnego użytku, z ogrodem, zabudowaniami gospodarczymi i ewentualnie kilka morgów pola. — Szczegółowe oferty przyjmują z grzecznością Biuro rady B. Ajdukiewicza, Lwów, ul. Listopada 1. 8512

Sprzedam las dębowy, Adm. p. d. „Marya”. 8668

Kasa Wertheimowska (oryg.) Nr. 3, do sprzedania. Biuro Brücka, Kościuszki 2. 8653

Kupię półamerykańskie biurko i fotel. Zgłoszenia pisemne inż. Ruth, Peleńska 5a.

ZGUBIŁO — ZNALEZIONO

Łam 500 Mk. uczciwemu znalazcy za tożetkę z motogramem T. K., którą zgubiłam 15 b. m. T. Klang, ul. Podlewskiego 3. 8649

ROZMAITE

Gramofony, Płyty, Rowery, Latarki elektryczne i karbidowe, Części gramofonowe i rowerowe, Szafiry patephonowe poleca **JÓZEF KATZ Lwów, Półska 8** Przyjmuje też gramofony i rowery do naprawy. 8338

Żądajcie wszędzie tutki z watą higienicznie preparowaną, przedwojennej jakości i bibułki cygarowe w ozdobnych książeczkach **ALTESSE** po cenach fabrycznych sprzedaje **H. WILDER, Lwów, Szpit. Ina 1. Dom towarowy.** 8283

Za BRYLANTY, ZĘBY SZTUCZNE M. ACHT Złota dentystryczna. **PLATYNĘ, ZŁOTO I SREBRNO** złota dentystryczna. **placi bezwarunkowo najwięcej Lwów, Sykstuska 7**

CZAS ODNOWIĆ PRZEDPŁATĘ!

BOBO PUDER 8392 **MYDŁO dla DZIECI** **WSZĘDZIE DO NABYCIA.** Hurtownie: **P. MIKOŁASCH I S-ka**

Konfekcje dla dzieci, panienek, suknie wieczorowe dla pań i panienek, swetry, garniturki, materyały jedwabne na suknie i podszewki, bluzki, fartuszki, kapelusze, czapki, szaliki itd. poleca 8221 **LORMA, plac Smolki 1 a.**

NA KARNAWAL najlepsze PERFUMY, KREMY, PUDRY, MYDŁA, WODY KOŁOŃSKIE I GRZEBIENIE poleca 8232 **Bernard Menker Halicka 21.**

OGÓRKI beczka 10 kop „prima sorta” po 2.850 Mk. z dostawą do domu. S. lep spożywczy pla Smolki 1. 4.

Flaszki na piwo kupuje BROWAR Lwów, ul. Kleparowska 1. 18. 8639

Miotły ryżowe od 40 Mk. poleca hurtownie MICHAŁ HACKEL DOM EKSPORTOWO-HANDLOWY Lwów, Kazimierzowska 4. 8635

Dachówki asbestowo-cementowej, papy, gontów, wapna, gipsu i innych materyatów budowlanych dostarczają natychmiast **HORSZOWSKI I S-ka** Lwów, ul. Boullarda 1. 3. (boczna B. Terego). 844

KTO CHCE WYGRAĆ MILION! niech pali tutki „FARAON” lub „PRIMUS” gdyż w każdym tysiącu paczek tutek „FARAON” i „PRIMUS” znajduje się kupon, w zamian za który znalazca po przedłożeniu lub nadesłaniu go po-ztą, otrzyma z biura fabryki oryginalną **Milionówkę!** Tutki „FARAON” i „PRIMUS” wszędzie do nabyć! Fabryka tutek i bibulek cygarowych „PRIMUS” we Lwowie, ul. Na Bakach 1. 11. 8648

MY NOSIMY TYLKO KAPELUSZE

FABRYKI **NEUWELTA** BALONOWA-3 7409

POSZUKUJĘ do natychmiastowego Kupna: Domów z ogrodami we Lwowie i na przedmieściach. Gospod. wiejskich od 2 do 40 morgów. Folwarków małych od 50 do 300 tu morgów z budynkami. Agencja „FORTUNA”, Lwów, Frydriehów 8, III. piętro. 8115

Do Szanownej P. T. Publiczności! firma: **Braun** poleca swój tani skład sukna i gotowych ubrań męskich, również przyjmuje wszelkie zamówienia w zakresie krawiectwa. wykonuje je w swoich warsztatach i pracowniach sumiennie, starannie i szybko. **Uprasza zatem Szanowną P. T. Publiczność** Niech łaskawie śnieszy do taniego źródła u firmy:

D. Braun, Lwów, Sykstuska 3. 8198

REKLAMA jest dźwignią handlu i przemysłu